

Helena Alvarado

Psicòloga i directora de Creix

Hiperprotecció: quan estimar fa massa mal

En aquestes situacions, l'infant creix **incapaç** de superar les **dificultats** de la vida a causa de l'excés de zel parental

La hiperpaternitat és un model de criança originari d'Estats Units que s'ha afermat a Europa i que està basat en una supervisió constant dels pares cap als fills. Segons Eva Millet, periodista especialitzada en temes d'educació i estils de vida, existeixen tres models de pares hiperprotectors: els 'pares helicòpter', que sobrevolen sense aturar la vida dels seus fills sempre pendents del que desitgen o necessiten; els 'pares piconadora', que els aplaïen el camí perquè no hi trobin dificultats; i finalment els 'pares guardaespalles', susceptibles davant qualsevol crítica sobre els fills. Fins i tot als països nòrdics, es parla dels 'pares llevaneu', els quals lleven frenèticament els obstacles que hi ha davant del nin o adolescent per fer-li net i fàcil el camí. En definitiva, tots tenen un denominador comú: la hiperprotecció.

Protegir/hiperprotegir?

No hem de confondre la hiperprotecció amb la protecció. Protegir és una de les funcions vitals d'un pare. Aquesta protecció des de la qual es té cura dels fills i se'ls manté segurs es pot convertir en nociva pel nin quan és torna desmesurada. La hiperprotecció va més enllà de cobrir i satisfer les necessitats. En aquest cas, els pares pensen pel fill, actuen i decideixen per ell i busquen solucions a totes les seves dificultats, ja siguin reals o imaginàries. Les paraules claus en aquest cas són: excés de protecció, excés d'amor, excés d'acollida i un alt control per tal de preveure o anticipar els possibles perills. Es pot pensar, per exemple, en les cues de cotxes que es formen a les sortides de les escoles, encara que hi hagi transport públic, o també en els pares que ajuden els seus fills a fer els deures malgrat el nin no mostri cap dificultat, o en els qui recullen de manera sistemàtica els seus fills a hores intempestives de la matinada per tal que s'ho passin bé cada cap de setmana. Tot això per damunt de les pròpies necessitats personals i socials dels pares. Quan

ser pares significa estar disponible sense límits passem d'una elecció a una obligació cap als nostres fills, tant per incapacitat d'enfrontament dels fills com per una sobre exigència que acaba sent reclamada com a dret. El que en un inici era una elecció pot acabar convertint-se en una obligació, de la qual ja els pares no tenen opció de sortir victoriosos.

En aquestes situacions de criança hiperprotectora els fills creixen incapacitats per superar les dificultats de la vida per l'excés de protecció parental, ja que la confiança en els recursos propis s'obté a

través de l'experimentació i superació dels problemes per un mateix i no pels altres. La regla bàsica d'aquestes famílies hiperprotectors és: "Digues el que necessites a cada moment i nosaltres t'ho donarem". Les principals conseqüències psicològiques per als fills són un autoconcepte deficient, perquè no han pogut posar a prova les seves competències personals, pors i inseguretats fruit de l'absència d'enfrontament a les situacions i, per tant, de la no superació de conflictes. Això crea una espiral de dependència cap als pares que els referma la idea que el seu fill no té els

suficients recursos per enfrontar-se al món, que és fràgil i que se l'ha de continuar protegint.

Moltes vegades, l'excés de suport parental en totes les facetes de la vida del fill, juntament amb una falta de límits, pot desencadenar conductes de tipus dictatorial i tiranes per part dels menors que, per un sentit d'omnipotència, es creuen que poden fer tot el que volen. Alguns altres, per contra, intenten rebutjar el control, per la qual cosa esdevé objecte de males cares per part dels pares per fer-lo sentir culpable.

Quines són les regles que marquen la hiperpro-

tecció?

Les regles depenen del rol que té cadascun dels membres de la família. En el cas de la mare ens trobem davant d'una que està molt preocupada per ser una bona mare, per tal de donar-li absolutament tot i el millor al seu fill. Això comporta que aquest ha d'estar a l'altura dels altres en moda, activitats extraescolars, mòbil, etc. L'alimenta, el vesteix, parla amb els mestres de l'escola, llegeix incansablement llibres d'educació i fa de taxista a les activitats extraescolars. Per altra banda, solem tenir un pare que, o bé comparteix la preocupació de la mare, o

bé és un observador extern de la situació, que permet però que no hi intervé activament. Moltes vegades, per evitar ser menys estimat, es comporta com un amic del fill. Finalment, tenim un fill que ha d'acceptar els privilegis sense resistir-se'n, i si en un moment determinat s'hi oposa, no els perdrà, atès que els pares són incapaços de castigar-lo, però els farà patir molt i s'ho faran saber.

El fill, com a conseqüència de tot això, estarà cada vegada menys obligat a responsabilitzar-se de les seves accions i mostrarà inseguretats, baixa tolerància a la frustració; es demanarà poc de si mateix i pot sentir una progressiva sensació d'omnipotència que pot crear efectes devastadors al seu entorn familiar i a ell mateix. Són moltes les persones que refereixen haver-se sentit ofegades de tant d'amor rebut a la seva infància, per la qual cosa se'ls limita la capacitat d'experimentació i de creixement personal a l'etapa adulta.

Molts de pares molt ben intencionats, com refereix Andrea Fiorenza, psicoterapeuta i escriptor, creuen que la preocupació que senten pels fills és un bon indicador de la seva idoneïtat com a educadors. Desafortunadament, és el contrari: la mesura en què els pares assumeixen com a propis els petits problemes dels fills sol ser inversament proporcional a la capacitat dels seus fills per convertir-se en subjectes independents i autònoms.

Imaginem uns pares que, preocupats per si el seu fill té problemes a l'escola, es dediquen a ajudar-lo. Parlen sistemàticament i sovint amb tots els professors, cerquen mestres de repàs per tal que no experimenti un possible fracàs acadèmic i canvien l'horari laboral per tal d'estar cada tarda al seu costat a l'hora de fer els deures. El tema principal de comunicació a casa són les notes i els estudis, i contínuament controlen i pressionen perquè s'apliqui i assumeixi responsabilitat envers les tasques (un aspecte contradictori si tenim en compte que no li permeten experimen-

BEN INTENCIONATS. Mirar de protegir els fills en excés és contraproduent. ISAAC BUJ